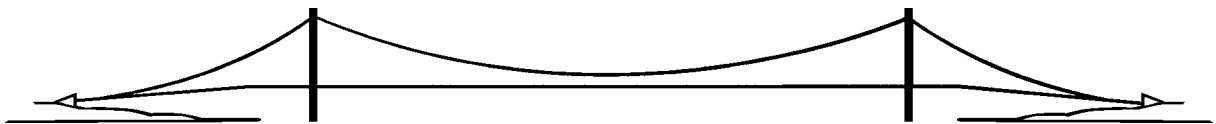

**HORDALAND
FYLKESKOMMUNE**

Fiskeriverksemd i Hordaland

Fisk, fiske, fiskarar, foredling, fangst, farty

Utarbeidd av
Hordaland fylkeskommune,
Arbeidslaget Analyse, utgreiing og dokumentasjon
september 2006.

INNHALD:

<i>Innleiing</i>	2
<i>Fiskeripolitikk og ressursforvaltning</i>	3
<i>Fiskeriverksemda i Hordaland</i>	5
Breiast fiskerimiljø i Bømlo og Austevoll	5
Hordalandsbåtane leverer fangsten i andre fylke	8
<i>Eksport</i>	14
<i>Ressurssituasjon og fangstområde for nokre artar</i>	16
Nordøst-arktisk torsk	16
Norsk vårgytende (NVG) sild	18
Nordøst-atlantisk makrell	21
Nordøst-arktisk sei	23
Kolmule	25
Fangstområde – andre artar	27
<i>Kjelder, meir informasjon</i>	29
<i>Vedlegg</i>	30
Viktige fiskerihammer i Hordaland	30
Grupperingar av artar	31

Innleiing

Denne rapporten er utarbeidd i samband med vurdering av behovet for utbygging av fiskerihammer i Hordaland, som eit ledd i arbeidet med innspel til Nasjonal transportplan. Dei temaene som vert tekne opp er dermed i utgangspunktet valde ut frå kva som kan vere av interesse som bakgrunnsinformasjon til dette arbeidet.

I tillegg er tema, vektlegging og framstillingsmåte påverka av tilgangen på data, og begrensa tid.

Rapporten inneheld derfor ikkje ei fullstendig og utfyllande beskriving av alle sider ved fiskerimiljøet i fylket. Den kan likevel vonleg vere av interesse og til nytte, også i andre samanhengar enn den opprinneleg var tenkt.

Dokumentet er tilgjengeleg på internett: www.hordaland.no/statistikk/fisk

Tekst i *kursiv* er kopiert direkte frå andre dokument.

Fiskeripolitikk og ressursforvaltning

”Strukturutvalet” avga 19. august 2006 utgreiinga ”Strukturvirkemidler i fiskeflåten” (NOU 2006:16) til Fiskeri- og kystministeren. Utgreiinga gir m.a. eit oversyn over norsk fiskeripolitikk og ressursforvaltning.

I NOUen har ein lagt til grunn regjeringa sine mål for fiskeripolitikken:

- å sikre fiskeressursene som felles eiendom,
- å sikre en fiskeflåte som bidrar til aktivitet langs hele kysten og
- å sikre en flåte som er moderne, variert og lønnsom¹

Ein viktig premiss er også behovet for å unngå overbeskatning av fiskeressursane:

I følge FAO er langt de fleste fiskebestander i verdens hav fullt utnyttet eller overbeskattede. I 2003 ble det estimert at av fiskeressursene som overvåkes av FAO ble om lag 25 % overfisket, 50 % fullt beskattet og 25 % underutnyttet (FAO 2004²).

For vurdering av bestanden av konkrete fiskeartar, sjå side 16.

NOU- en tek også opp at der foregår geografiske endringar i fiskeria, uttrykt ved endringar i fordelinga av kvotane:

”...betydelige regionale forskyvninger har funnet sted i den geografiske tilhørighet til kvotene i kystflåten. Noen kommuner taper kvoteandeler i alle fiskerier, noen øker sine rettigheter i alle fiskerier, mens noen ser ut til å bli mer spesialiserte ved å redusere innenfor hvitfisk og øke innen pelagisk og vice versa.

For torskefisket i kystflåten er det bare mindre endringer mellom fylker, mens det er større endringer på kommunenivå. Spesielt kommuner med svært få fartøy har solgt ut alle sine kvoteandeler. I pelagisk sektor har det funnet sted en geografisk forskyvning til vestlandsfylkene, mens øvrige fylker har redusert sin andel.³”

Der er også endringar i kvar fisken ilandførast, noko som er vanskelegare å styre politisk enn tildeling av kvotar:

Samling av kvoter på færre fartøy kan ha konsekvenser for landingsmønsteret. Disse endringene kan finne sted langs flere dimensjoner, og påvirker mulighetene for samlet verdiskaping av fiskeressursene og sysselsettingsmulighetene i lokalsamfunn. I første rekke kan man tenke seg at den geografiske fordelingen av fangstene kan endres, men også endringer i sesongfisket gjennom tiden fangstene landes over og kvalitetsendringer kan finne sted som resultater av struktureringen.⁴

Tradisjonelt har den landbaserte industrien som foredler fangstene fra fiskeflåten vært lokalisert nært fiskefeltene. I motsetning til fangstleddet er produksjonsleddet stedsbundet og avhengig av at fisken er tilgjengelig i nærområdet eller av en mobil fiskeflåte. Områder og regioner som har høy andel av fiskefartøy, har tradisjonelt også hatt stor sysselsetting i foredlingsindustrien.

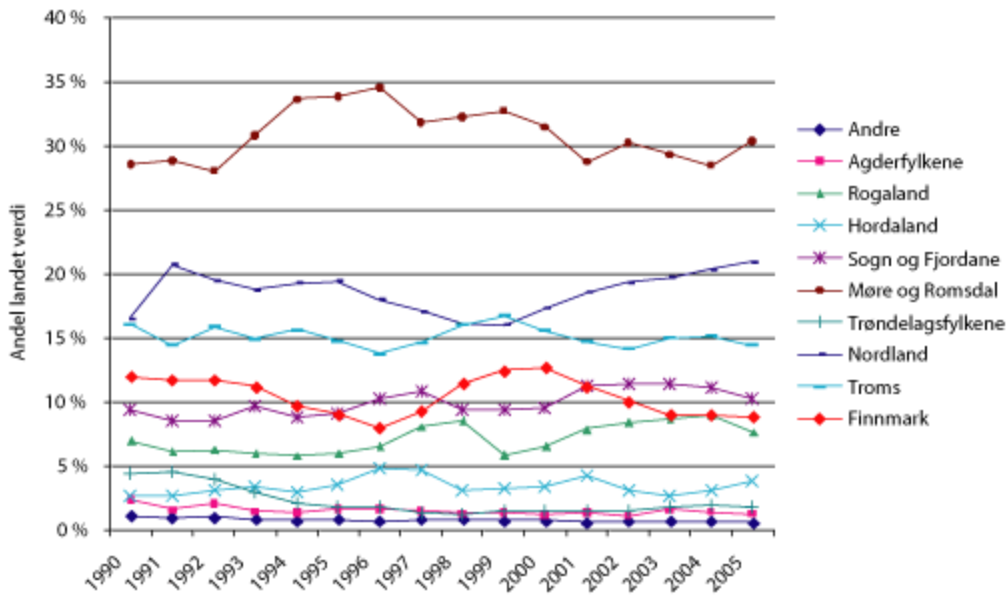
¹ NOU 2006:16, kap. 1.2.

² NOU 2006:16, kap. 3.1.

³ NOU 2006:16, kap. 1.6.3

⁴ NOU 2006:16, kap. 6,6

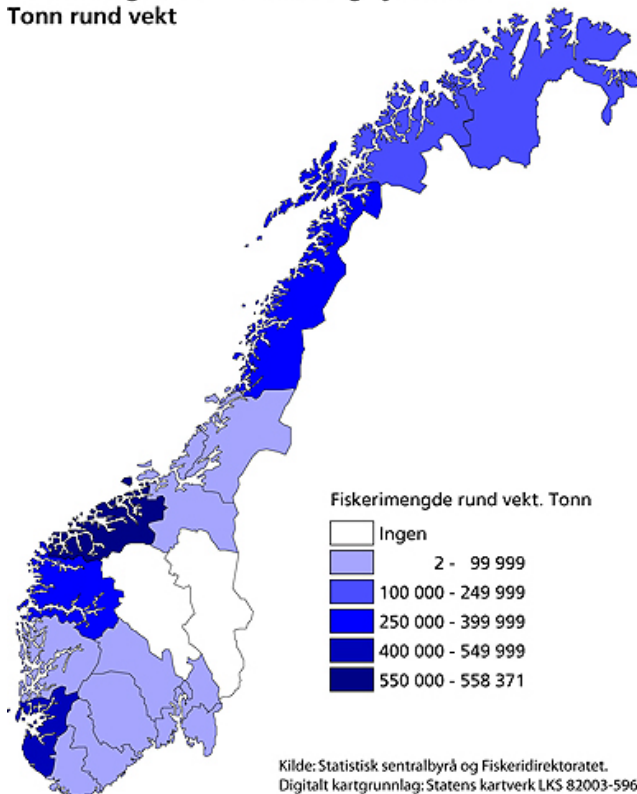
FISKERIVERKSEMD I HORDALAND

Figur 1 viser fylkesvis utvikling i andel av landet verdi fra fiskeflåten. Møre og Romsdal er klart størst, med om lag 30 % av førstehåndsverdien. Deretter følger Nordland med 21 %, Troms med 14 %, Sogn og Fjordane med 10 % og Finnmark med 9 %. Til sammen har disse fem fylkene 85 % av landingene. Fremstillingen viser også at det er svingninger i andelene som landes i fylkene. Dette har spesielt sammenheng med variasjoner i bestander, kvoter, priser og tilgjengelighet.

Regionale endringer i landingsmønsteret som følge av strukturendringer i fiskeflåten kan føre til regionale endringer i sysselsetting i foredlingsleddet og tilknyttet virksomhet.⁵

Fiskerimengde, etter ilandføringsfylke. 2003. Tonn rund vekt

Figur 2 viser ilandføring av fisk fordelt på fylke.

Kartet illustrerer at Hordaland i landsmålestokk har relativt liten betydning som ilandføringsfylke for fisk.

Dersom ilandføringa vert vurdert ut frå verdi av fisken, får Møre og Romsdal og Nord-Norge endå større betydning enn dette kartet, som er basert på vekt, antyder. Dette fordi den mest verdifulle fiskeslaget, torsk, i stor grad vert ilandført til desse fylka.

⁵ NOU 2006:16, kap. 6.6.1.

Fiskeriverksemda i Hordaland

Breiaast fiskerimiljø i Bømlø og Austevoll

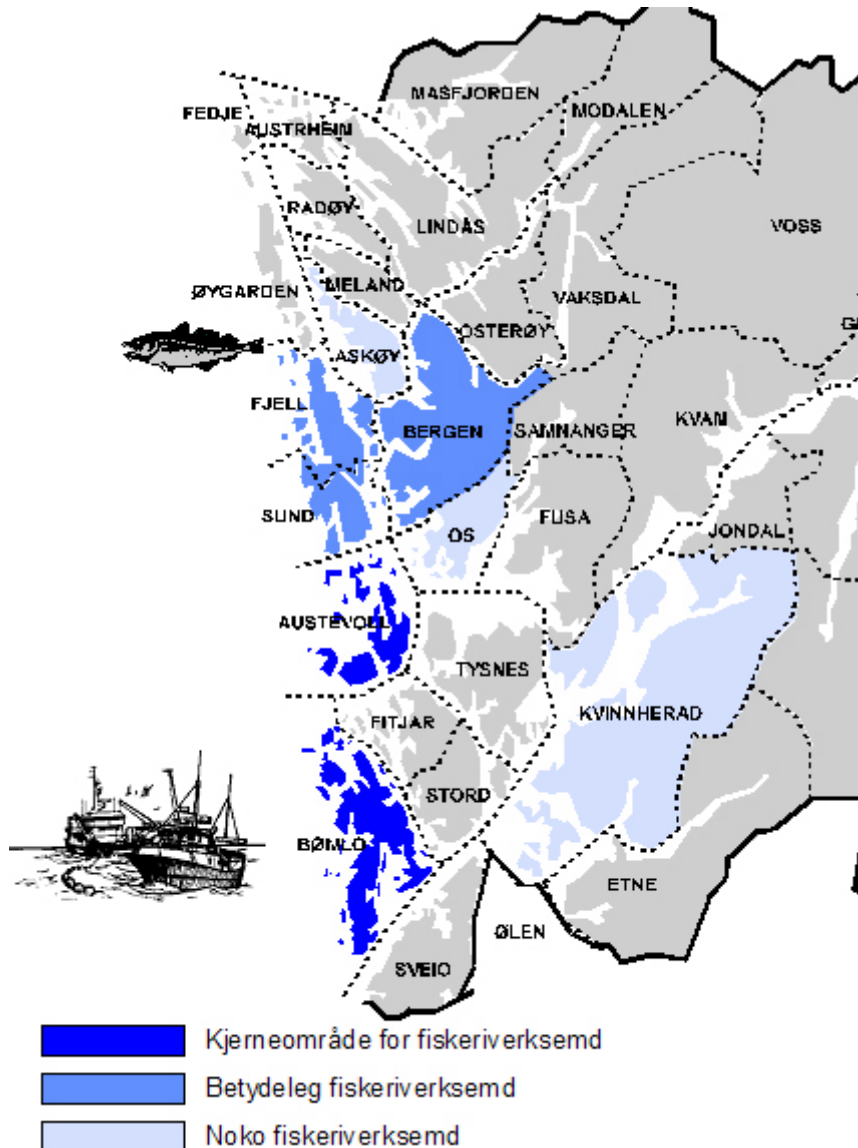
Tal fiskarar (hovudyrke)	Tal registrerte fiskebåtar	Sysselsette i fiskeforedling inkl. grossist
Austevoll 258	Bømlø 131	Bergen 409
Bømlø 193	Austevoll 99	Bømlø 273
Bergen 98	Kvinnherad 39	Sund 193
Fjell 78	Fjell 38	Askøy 171
Os 72	Sund 35	Austevoll 112
Sund 70	Os 33	Radøy 77
Kvinnherad 40	Øygarden 18	Osterøy 70
Øygarden 27	Askøy 15	Kvinnherad 47
Askøy 25	Fitjar 15	Kvam 36
Stord 12	Austrheim 14	Os 30
I alt 873	I alt 437	I alt 1 418
% av Hdl 91,5	% av Hdl 82,9	% av Hdl 92,7

Tabell 1: Dei ti største kommunane i Hordaland etter talet på fiskarar med fiske som hovudyrke, talet på registrerte fiskebåtar og talet på sysselsette i fiskeforedling (inkl. grossistverksemd). Sjå også tabell 3.

Dersom vi samanstillar tala frå tabellen kan vi identifisere nokre kommunar som har ei særleg stor breidde i fiskeriverksemda, ved å vere mellom dei største i alle dei tre gruppene "fiskeriverksemd" er delt opp i her.

Figur 3: I kartet t.h. har kommunar som er mellom dei 5 største i alle dei tre gruppene i tabellen over fått merkelappen "kjerneområde for fiskeriverksemd". I område som er inne på "fem på topp" for to av indikatorane er det "betydeleg fiskeriverksemd", medan kommunar som er mellom dei fem "beste" på berre ein indikator har "noko fiskeriverksemd".

Bømlø og Austevoll skiljer seg ut som dei kommunane i fylket som har både det største og det breiaaste fiskerimiljøet, elles er der ein god del fiskeriverksemd i Bergensområdet.

FISKERIVERKSEMD I HORDALAND

Talet på fiskarar gjeld dei som har fiske som hovudyrke. I tillegg kjem personar som har fiske som biyrke, men ikkje minst i Hordaland har talet på desse gått sterkt ned og det gjeld i dag berre 126 personar i Hordaland, flest i Bømlo med 33.

Tala for registrerte fiskebåtar skiljer ikkje mellom båtar av ulik storleik. Det kan vere forskjellar i gjennomsnittleg storleik på båtane, noko som t.d. reflekterast gjennom at Austevoll har fleire fiskarar enn Bømlo, sjølv om Bømlo har flest båtar.

	Alle fiskebåtar			Båtar over 21 m		Båtar bygd 2000-2005	
	1980	2005	% endr. 1980-05	Tal	% av alle	Tal	% av alle
Rogaland	1 421	398	-72,0	39	9,8	38	9,5
Hordaland	1 819	527	-71,0	61	11,6	68	12,9
Sogn og Fjordane	1 677	364	-78,3	47	12,9	18	4,9
Møre og Romsdal	2 678	885	-67,0	128	14,5	63	7,1
Resten av landet	18 813	5 555	-70,5	220	4,0	392	7,1
Landet	26 408	7 729	-70,7	495	6,4	579	7,5
Hdl i % av landet	6,9	6,8		12,3		11,7	

Tabell 2: Oversyn over strukturen i fiskeflåten i Hordaland og i nokre andre fylke.

Kjelde: www.fiskeridir.no.

Over heile landet har talet på fiskebåtar gått sterkt ned sidan 1980. Hordaland har ein større andel nye båtar og ein større andel store båtar enn dei fleste andre fylka.

Mest sannsynleg finst det tilsvarande forskjellar for strukturen på fiskeflåten mellom kommunane i Hordaland som det er mellom fylka, men informasjon om dette har ikkje vore tilgjengeleg for denne rapporten.

Tala i tabell 3 på neste side tyder på at det har foregått ein geografisk konsentrasjon av fiskeriverksemda i Hordaland, særleg til Austevoll, men også til Bergen og Bømlo. I Askøy, på Sotra og i Øygarden er fiskeriverksemda kraftig redusert sidan 1990.

Av dei større fiskerikommunane er det berre Austevoll og Bømlo som har hatt ein auke i talet på fiskarar. Talet på båtar har gått ned i alle kommunar, men Austevoll og Bømlo har auka sin andel. Sysselsettinga innan fiskeforedling i fylket har auka dei siste 15 åra, mykje på grunn av foredling av oppdrettsfisk. Auken har vore særleg sterk i Bømlo, Bergen og Sund, medan Tysnes og Osterøy har fått sysselsetting innan fiskeoppdrett som dei ikkje hadde i 1990.

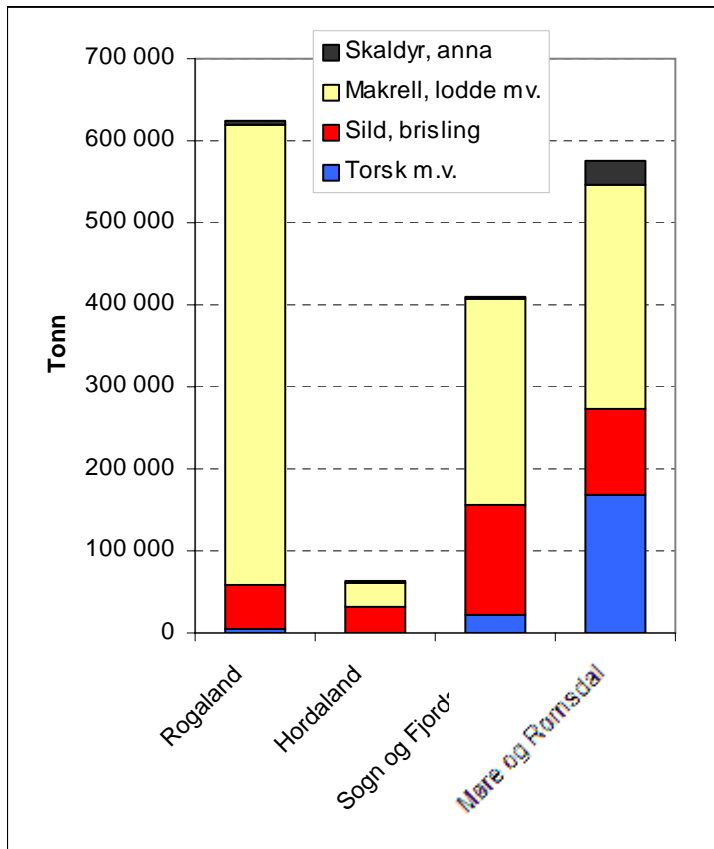
FISKERIVERKSEMD I HORDALAND

	Sysselsette							
	Båtar		Fiskarar		Fiskeforedling		Grossist	Oppdrett
	1990	2005	1990	2005	1990	2004	2006	2004
Etne	9	1	5	3	72			
Sveio	28	11	7	6		17		26
Bømlo	179	131	259	193	58	263	10	76
Stord	8	2	15	12	7	1		35
Fitjar	38	15	28	9	20	8		98
Tysnes	18	7	9	2		20		19
Kvinnherad	68	39	60	40	15	47		29
Austevoll	143	99	211	258	96	100	12	87
Sunnhordland	491	305	594	523	268	456	22	370
Jondal		1						20
Odda		2		2				10
Ullensvang	2			2				1
Eidfjord	1							
Ulvik		1		1				
Granvin	1							
Kvam	14	11	16	8	33	36		25
Hardanger	18	15	16	13	33	36	0	56
Voss				1				3
Fusa	31	10	18	4	54	10	9	89
Samnanger	10	1	1	1				3
Os	43	33	58	72	42	29	1	12
Bjørnefjorden	84	44	77	77	96	39	10	104
Bergen	40	13	65	98	81	120	289	114
Askøy	50	15	49	25	180	165	6	23
Bergen og Askøy	90	28	114	123	261	285	295	137
Sund	137	35	80	70	75	177	16	4
Fjell	123	38	102	78	37	11		25
Øygarden	177	18	67	27	23	14		51
Øygarden og Sotra	437	91	249	175	135	202	16	80
Vaksdal	4							
Modalen								
Osterøy	8		6	2		70		1
Osterfjorden	12	0	6	2	0	70	0	1
Meland	6		10	7				11
Radøy	18	5	4	4	86	77		18
Lindås	19	11	15	9			2	16
Austrheim	19	14	12	8	68	1		2
Fedje	50	6	24	9	74	19		
Masfjorden	11	8	6	3				13
Nordhordland	123	44	71	40	228	97	2	60
Hordaland	1 255	527	1 127	954	1 021	1 185	345	811

Tabell 3: Båtar og fiskarar/sysselsette i ulike deler av fiskerinæringa. Fiskarar med fiske som hovudnæring ("Blad B"). Fiskeoppdrett: Fisk frå både havfiske og oppdrett (inkluderer t.d. lakseslakteri). Grossist: Tilsette i AS i næring 51381 Engroshandel med fisk og skaldyr. Kjelde: Fiskeridirektoratet, PANDA, Brønnøysundkatalogen.

Hordalandsbåtane leverer fangsten i andre fylke

Det vert ilandført relativt lite fisk til Hordaland; langt lågare kvantum enn til nabofylka på Vestlandet.

Figur 4: Ilandføring av fisk til dei fire fylka på Vestlandet, delt på hovudgrupper av fisk. 2004. Kjelde: SSB NOS Fiskeristatistikk 2004.

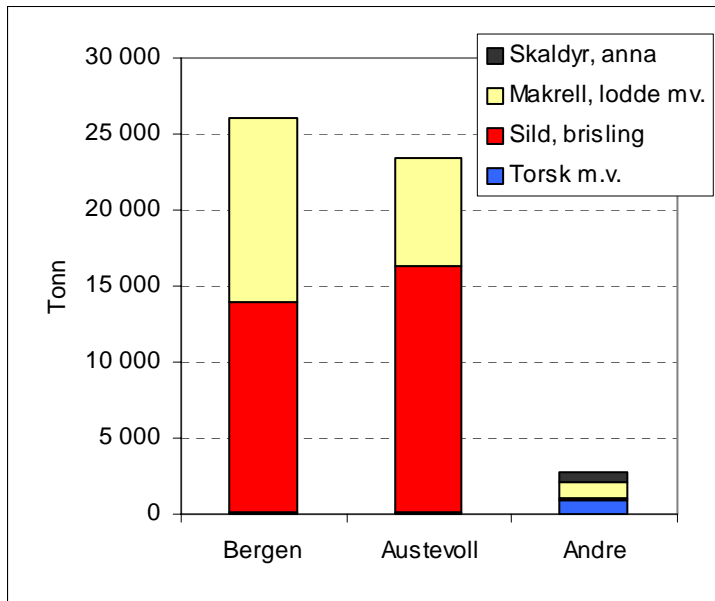
Hordalandsbåtane fiska meir enn 700 000 tonn fisk i 2004, medan den totale ilandføringa av fisk (frå alle båtar) til Hordaland berre var på ca 62 000 tonn.

Fram til 2001, då mottaksanlegget på Horsøy (Askøy) vart nedlagt, var ilandført kvantum til Hordaland vesentleg større.

Målt i verdi ville særleg Møre og Romsdal fått ein høgare stolpe, og Rogaland ein lågare stolpe i diagrammet. Til Møre og Romsdal ilandførast det store kvantum med torsk, som får høgare pris, medan mykje av fisken som ilandførast til Rogaland er kolmule/ lodde, som får lågare pris.

Sjå også tabell 6-8.

FISKERIVERKSEMD I HORDALAND

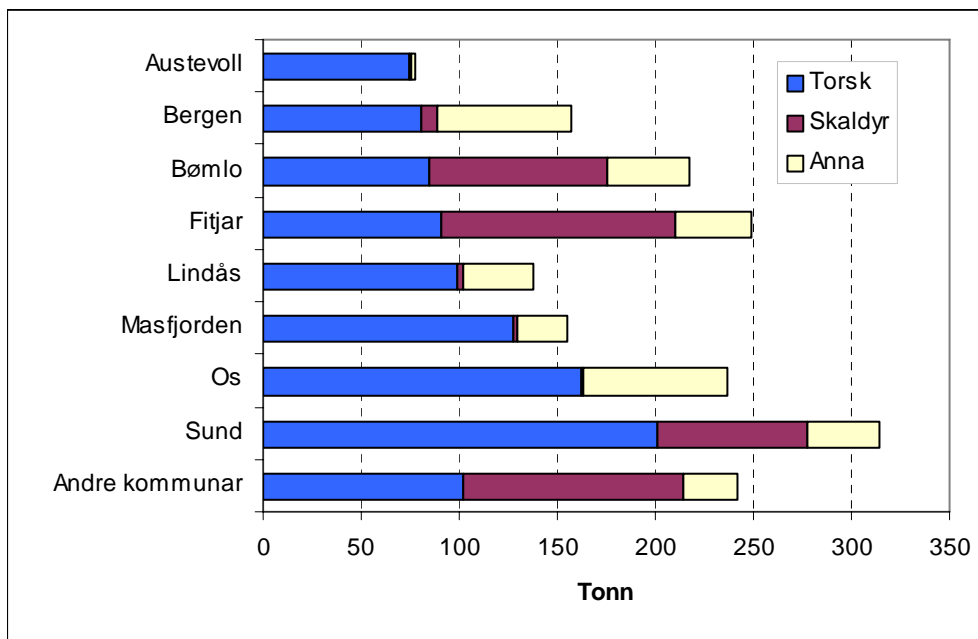
Figur 5: Ilandføring av fisk til Hordaland. 2004. Kjelde: SSB NOS Fiskeristatistikk 2004.

I 2004 gjekk heile 95 % av fisken som vart ilandført i Hordaland til Bergen og Austevoll.

Godt over 90 % av sild/brisling og makrell, lodde m.v. som vert ilandført i Hordaland vert ilandført i Austevoll eller Bergen.

Fram til 2001 vart det også ilandført relativt store mengder fisk i Askøy.

Dei mindre fiskehamnene i fylket tek imot ein stor del av dei fiskeslaga som ilandførast i mindre kvantum; torsk m.v. (inkl hyse, lyr, sei m.v.), skaldyr og "anna" (inkl. breiflabb, kveite, uer m.v). Sjå også tabell 8.

Figur 6: Ilandføring av fisk frå dei tre (for Hordaland) små fiskegruppene, til ulike kommunar i fylket i 2004. Kjelde: SSB NOS Fiskeristatistikk 2004.

FISKERIVERKSEMD I HORDALAND

Med unnatak av Masfjorden får alle dei viktigaste ilandføringskommunane i Hordaland levert mesteparten av fisken frå hordalandsbåtar. Rundt 70 % av ilandført fisk til Hordaland kom i 2004 frå hordalandske båtar, for alle fiskegrupper. Sjå også tabell 9.

	Fangst, tonn		
	Lev. i Hordaland	Lev. i andre fylke	% levert i andre fylke
	Tal		
Torsk m.v.	684	4 996	88,0
Sild, brisling	21 772	162 235	88,2
Makrell, lodde mv.	15 093	518 367	97,2
Skaldyr	322	265	45,1
Anna	269	60	18,2
I alt	38 140	685 922	94,7

Tabell 4: Hordalandsflåten si ilandføring av fisk til Hordaland og til resten av landet, delt på grupper. 2004. Kjelde: SSB NOS Fiskeristatistikk 2004, Fiskeridirektoratet.

Med unnatak av skaldyr og ”anna”, som betyr lite for kvantumet, leverer hordalandsbåtane det aller meste av fangsten i andre fylke.

Båtar frå Hordaland ilandfører over 40 % av fisken i Eigersund og Karmøy i Rogaland. I sistnemnde kommune står dei for meir enn 90 % av leveransane av makrell, lodde m.v.

Også Vågsøy i Sogn og Fjordane (mest sild, brisling) og Herøy i Møre og Romsdal (mest makrell, lodde) får mykje fisk frå båtar heimehøyrande i Hordaland.

	2004	2005
KOLMULE	437 161	364 523
FEITSILD (NVG)	128 649	171 526
NORDSJØSILD	55 114	70 160
MAKRELL	56 995	45 017
LODDE	20 423	33 076
HESTMAKRELL	6 122	16 486
TOBIS	12 300	2 750
SEI	3 620	2 264
TORSK	680	775
SKREI	946	702
BRISLING	216	484
STRØM-/VASSILD	321	289
KRABBE	237	240
BREIFLABB	255	200
HYSE	199	156
REKE	144	130
ØYEPÅL	137	85
LYR	79	77
LANGE	87	71
BROSME	38	49
Alle	724 148	709 438

Tabell 5: Dei viktigaste fiskeslaga for den hordalandske fiskeflåten, etter vekt (tonn).

I 2004 sto hordalandsflåten for 47 % av den norske fangsten av kolmule, 42 % av tobis, 36 % av makrell og 30 % av fangsten av sild.

FISKERIVERKSEMD I HORDALAND

Tabell 6-8 inneheld talgrunnlaget som er nytta i tekst og figurar tidlegare i dette kapittelet:

	Mengd i tonn						Verdi
	Alle	Torsk m.v.	Sild, brisling	Makrell, lodde mv.	Skaldyr	Anna	1000 kr Alle
Austlandet	4 146	778	652	96	2 322	298	67 374
Agder	12 633	1 058	5 117	2 558	3 228	671	142 392
Rogaland	570 709	4 024	46 845	515 303	3 841	697	873 947
Eigersund	357 813	929	20 133	335 775	728	248	423 127
Karmøy	195 405	2 059	17 714	174 339	1 100	195	311 758
Andre kommunar	17 491	1 036	8 998	5 189	2 013	254	139 062
Hordaland	52 378	1 023	30 272	20 319	414	350	294 836
Bergen	26 091	81	13 851	12 083	8	68	157 557
Bømlo	480	85	86	177	91	41	5 699
Fitjar	260	91		10	119	39	3 219
Os	670	162	7	426	1	74	6 508
Austevoll	23 482	74	16 294	7 111	1	3	105 068
Sund	783	201	27	442	77	36	9 054
Lindås	139	99		1	3	36	2 412
Masfjorden	155	128			2	25	1 278
Andre kommunar	318	102	7	69	112	28	4 041
Sogn og Fjordane	361 390	21 274	122 797	213 877	425	3 018	1 071 278
Flora	37 726	93	26 175	11 451	1	6	168 846
Vågsøy	286 351	15 693	77 281	191 159	8	2 211	683 323
Selje	27 758	1 244	15 339	11 037	0	138	171 117
Andre kommunar	9 555	4 244	4 002	230	416	663	47 992
Møre og Romsdal	529 416	163 212	105 661	231 892	2 435	26 217	2 748 910
Ålesund	290 834	108 446	13 980	147 805	1 844	18 757	1 575 086
Herøy	75 347	5 223	21 396	48 080	308	339	172 081
Andre kommunar	163 235	49 543	70 285	36 007	283	7 121	1 001 743
Trøndelag	37 315	7 136	19 928	1 264	2 275	6 712	199 226
Nord- Norge	633 281	316 277	227 103	22 478	38 181	29 240	4 307 670
Utlandet	319 662	20 441	59 372	223 346	12 538	3 965	658 973
Av dette Danmark	222 258	7 148	54 962	159 558	79	511	323 940
I alt	2 523 029	536 983	617 747	1 231 134	65 844	71 321	10 386 785

Tabell 6: Ilandført fisk i fylke/ landsdel og utvalde kommunar. Norske båtar.

	Mengd i tonn					Verdi	
	Alle	Torsk m.v.	Sild, brisling	Makrell, lodde mv.	Skaldyr	Anna	1000 kr Alle
Rogaland	53 368	211	8 483	44 446	66	162	174 450
Hordaland	10 342	13	1 049	9 270		10	74 464
Bergen	2 934	10	61	2 855		8	21 524
Austevoll	7 407	3	988	6 414		2	52 940
Sogn og Fjordane	48 792	266	11 249	36 982		295	195 978
Møre og Romsdal	46 408	3 896	822	41 519		171	271 702

Tabell 7: Ilandføring av fisk frå utanlandske båtar.

Kjelde: SSB NOS Fiskeristatistikk 2004, Fiskeridirektoratet.

FISKERIVERKSEMD I HORDALAND

	Mengd i tonn						Verdi 1000 kr Alle
	Alle	Torsk m.v.	Sild, brisling	Makrell, lodde mv.	Skaldyr	Anna	
Austlandet							
Agder	3 473	6	2 162	1 269		36	14 599
Rogaland	305 567	847	21 960	282 604		76	367 540
Eigersund	131 094	676	12 435	117 874		32	169 354
Karmøy	168 245	64	5 417	162 731		31	168 761
Andre kommunar	6 228	107	4 108	1 999		13	29 425
Hordaland	38 140	684	21 772	15 093	322	269	223 738
Bergen	19 962	60	10 186	9 666	5	44	123 423
Bømlo	443	74	85	172	79	34	5 104
Fitjar	250	89		10	113	37	3 093
Os	615	122		421		72	6 128
Austevoll	15 882	53	11 467	4 361	1		74 257
Sund	607	85	27	406	61	28	6 718
Lindås	100	68		1	2	29	1 730
Masfjorden	47	36			2	8	513
Andre kommunar	233	95	7	57	59	17	2 772
Sogn og Fjordane	117 491	1 112	49 199	67 103	1	77	322 059
Flora	11 050	64	8 301	2 683		2	44 251
Vågsøy	93 180	361	32 070	60 684		66	208 927
Selje	10 950	83	7 146	3 714	1	7	60 763
Andre kommunar	2 311	604	1 683	22		2	8 119
Møre og Romsdal	75 749	790	25 044	49 849		66	320 249
Ålesund	18 421	78	5 769	12 543		31	46 003
Herøy	32 200	548	3 747	27 896		9	140 072
Andre kommunar	25 127	164	15 527	9 410		26	134 174
Trøndelag	3 443	7	3 025	397		15	11 178
Nord- Norge	40 432	1 574	33 160	5 669	5	25	154 137
Utlandet	139 847	660	27 684	111 478	1	24	155 817
Av dette Danmark	114 818	648	25 254	88 892	1	24	132 919
I alt	724 141	5 679	184 006	533 461	329	587	1 569 317

Tabell 8: Ilandføring av fisk frå båtar heimehøyrande i Hordaland

Kjelde: Fiskeridirektoratet

FISKERIVERKSEMD I HORDALAND

% av tot. leveransar frå norske båtar							Verdi
	Alle	Torsk m.v.	Sild, brisling	Makrell, lodde mv.	Skaldyr	Anna	1000 kr Alle
Austlandet							
Agder	27,5	0,6	42,3	49,6		5,4	10,3
Rogaland	53,5	21,1	46,9	54,8		10,9	42,1
Eigersund	36,6	72,7	61,8	35,1		12,7	40,0
Karmøy	86,1	3,1	30,6	93,3		16,1	54,1
Andre kommunar	35,6	10,4	45,6	38,5		5,1	21,2
Hordaland	72,8	66,8	71,9	74,3	77,8	76,9	75,9
Bergen	76,5	74,4	73,5	80,0	68,0	64,7	78,3
Bømlo	92,3	86,6	98,9	97,0	87,0	82,2	89,6
Fitjar	96,1	98,3		100,0	94,7	96,1	96,1
Os	91,8	75,2		100,0		97,1	94,2
Austevoll	67,6	72,3	70,4	61,3	86,6		70,7
Sund	77,6	42,5	100,0	91,8	79,8	76,9	74,2
Lindås	72,1	69,1		100,0	52,3	80,9	71,7
Masfjorden	30,2	28,3			100,0	32,3	40,1
Andre kommunar	73,4	93,1	96,1	82,0	52,4	61,0	68,6
Sogn og Fjordane	32,5	5,2	40,1	31,4	0,3	2,5	30,1
Flora	29,3	68,4	31,7	23,4		34,1	26,2
Vågsøy	32,5	2,3	41,5	31,7		3,0	30,6
Selje	39,4	6,7	46,6	33,6		5,1	35,5
Andre kommunar	24,2	14,2	42,1	9,3		0,3	16,9
Møre og Romsdal	14,3	0,5	23,7	21,5		0,3	11,7
Ålesund	6,3	0,1	41,3	8,5		0,2	2,9
Herøy	42,7	10,5	17,5	58,0		2,6	81,4
Andre kommunar	15,4	0,3	22,1	26,1		0,4	13,4
Trøndelag	9,2	0,1	15,2	31,4		0,2	5,6
Nord- Norge	6,4	0,5	14,6	25,2		0,1	3,6
Utlandet	43,7	3,2	46,6	49,9		0,6	23,6
Av dette Danmark	51,7	9,1	45,9	55,7	1,4	4,6	41,0
I alt	28,7	1,1	29,8	43,3	0,5	0,8	15,1

Tabell 9: Andel (%) av ilandføring av fisk til ulike område som kjem frå båtar heimehøyrande i Hordaland

Kjelde: Fiskeridirektoratet

Eksport

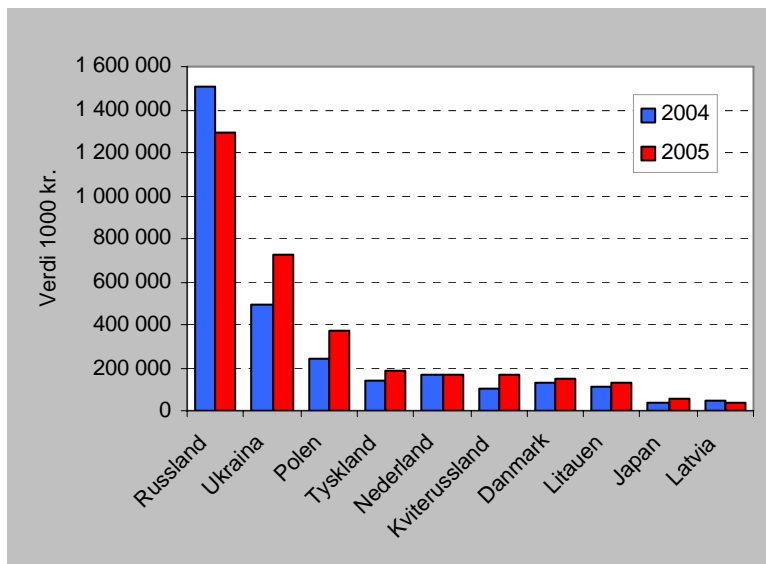
Hordaland har ein relativt stor fiskeeksport, og står for i overkant av 10 % av den norske fiskeeksporten (verdi). Ein stor del av dette er oppdrettsfisk (laks og aure). Data på fylkesnivå for eksport fordelt på art/ produkt er ikkje tilgjengeleg i offisiell statistikk.

I 2005 var Russland for første gong den største nasjonale marknaden for norsk fiskeeksport, med ein auke på heile 47 % frå 2004. Også til andre land i aust var eksportauken formidabel, med ein auke på 50 % til Polen, Ukraina og Litauen og 20 % til Kina.

Litt over 40 % av den norske fiskeeksporten er laks. Frankrike er framleis viktigaste marknad for norsk laks og hadde ein betydeleg auke frå 2004 til 2005.

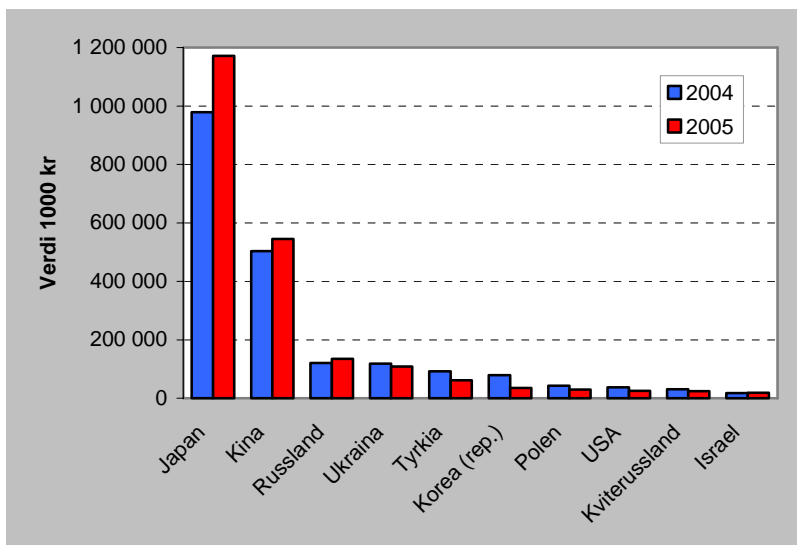
Danmark var i 2005 som tidlegare den største avtakaren av torsk frå Norge. Kina og Litauen har hatt ein kraftig auke i importen av norsk torsk og er no mellom dei ti viktigaste eksportmarknadene.

Tre fjerdedeler av den norske eksporten av sild går til Russland, Ukraina, Polen, Kviterussland, Litauen og Latvia. Eksporten til Russland gjekk ned i 2005, men vart meir enn kompensert av større eksport til Ukraina og Polen.

Figur 7: Eksporten av sild til dei ti viktigaste marknadene i 2005 (etter verdi), tal for 2004 og 2005. Gjeld fersk og fryst sild. I tillegg kjem mindre mengder salta, røykt, hermetisert og eddikbehandla sild. Heile landet.

Over halvparten av makrellen som vart eksportert i 2005 gjekk til Japan, med Kina som nest viktigaste marknad.

Figur 8: Eksport av makrell til dei ti viktigaste marknadene i 2005 (etter verdi), tal for 2004 og 2005. Heile landet.

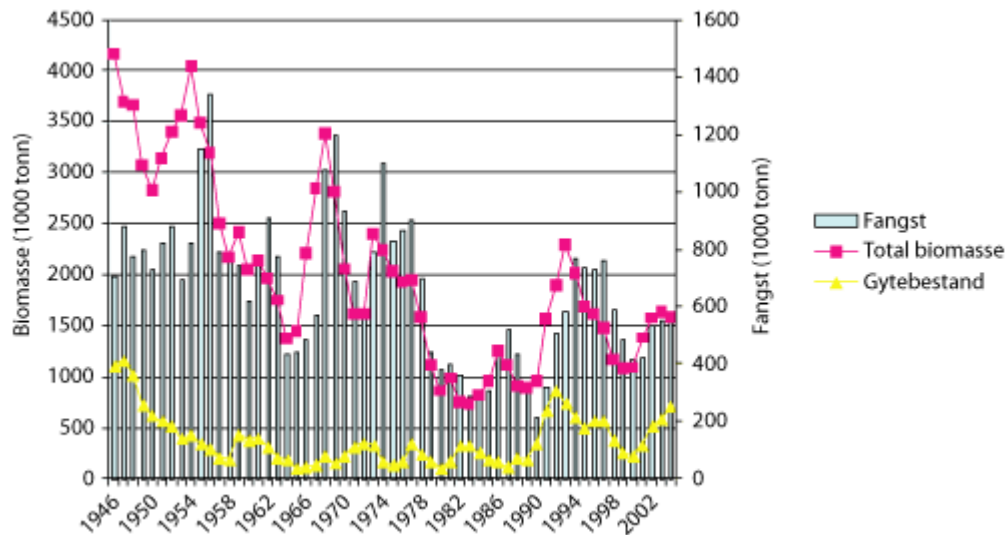
Kjelde: Eksportutvalget for fisk.

Ressurssituasjon og fangstområde for nokre artar⁶

NOU 2006:16 omtaler ressurs situasjonen for dei viktigaste fiskeartane, medan Fiskeridirektoratet har utarbeidd kart som viser fangstområde og sesong for ei rekkje artar. I dette avsnittet vert informasjon om dei artane som er av størst interesse for Hordaland gjengjeven.

Nordøst-arktisk torsk

Torskebestanden med oppvekstområde i Barentshavet og gytefelt hovedsakelig i Lofoten er og har tradisjonelt vært den økonomisk viktigste bestanden for den norske fiskeflåten. Førstehåndsverdien for torsk totalt var i 2004 på 2789 mill kr. Bestanden forvaltes av Norge og Russland i fellesskap. Utviklingen i bestandens biomasse viser store variasjoner. Bestandstørrelsen har falt fra om lag 4,2 mill tonn i 1948 til 1,5 mill tonn i 2004. Også fangsten har vist stor variabilitet, med en topp i 1956 på om lag 1.343.000 tonn og bunn på 212.000 tonn i kriseåret 1990. Etter fall i bestanden fra tidlig 1990-tallet har man med et begrenset fiske klart å bygge den opp noe.

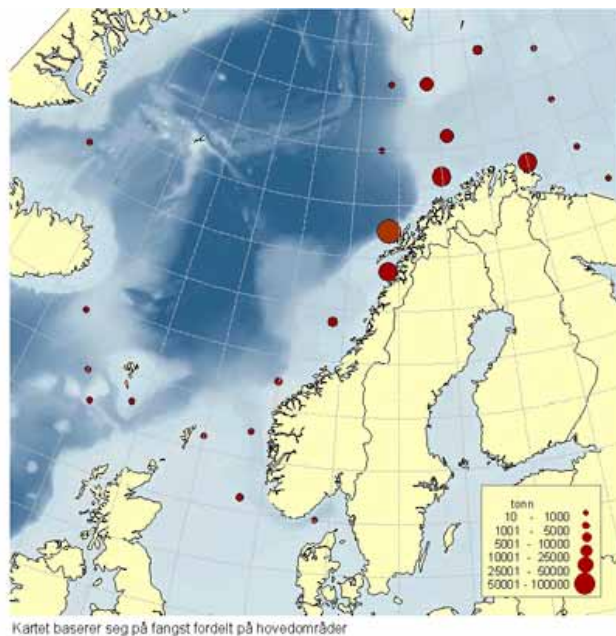
Figur 9: Nordøst-arktisk torsk – biomasse og fangst 1946 – 2004

⁶ Henta frå NOU 2006:16, vedlegg 5, og frå www.fiskeridir.no

Fangstområde:

Torsk (Gadus morhua)

Norske fangstar 2004

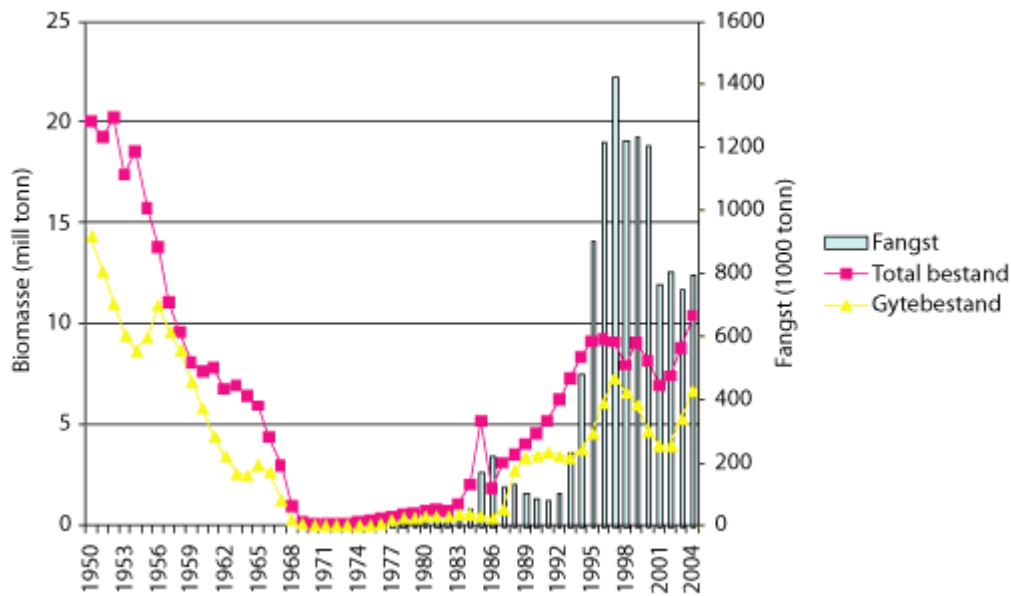

Fangstområde	Periode	Fangstredskap
Barentshavet	Hele året	Garn, line, bunntål og snurrevad
Svalbard	Hele året	Garn, line, snurrevad
Lofoten (østsiden)	Februar-mai	Garn, line, snurrevad
Lofoten (vestsiden)	Januar-mai	Garn, line, snurrevad og trål
Mørkysten	Mars-april	Garn, line, snurrevad og trål
Nordsjøen	Bifangst hele året	Garn, line, snurrevad og trål
Hordaland/Rogaland	Begrenset vår-fiske	Garn, line og snurrevad
Skagerrak	Bifangstfiske hele året	Garn, line, snurrevad og trål

Figur 10. Kart/grafikk: Fiskeridirektoratet

Norsk vårgytende (NVG) sild

Dette er den største fiskebestanden i nordatlanteren, målt i biomasse. NVG-silda vandrer over et stort område i løpet av året og livsløpet. Den gyter langs norskekysten, vokser opp i Barentshavet og er på næringsvandring i Norskehavet. Den klassifiseres som langtmigrerende og forvaltes i et samarbeid mellom Norge, EU, Island, Færøylene og Russland. Førstehåndsverdien for sild totalt var i 2004 på 2015 mill kr. For denne bestanden har det vært store og hurtige endringer i både fangst og bestandsstørrelse. Som følge av overfiske kollapset bestanden på slutten av 1960-tallet. Fangsten ble holdt på svært lave nivå frem til midten av 1990-tallet, og bestanden har bygget seg opp til gode nivå. Etter gjenopptagelsen av fisket har fangsten falt noe fra en topp på 1.450.000 tonn i 1997 og har stabilisert seg rundt 800.000 tonn. Både total- og gytebestanden viser positiv utvikling de senere årene.

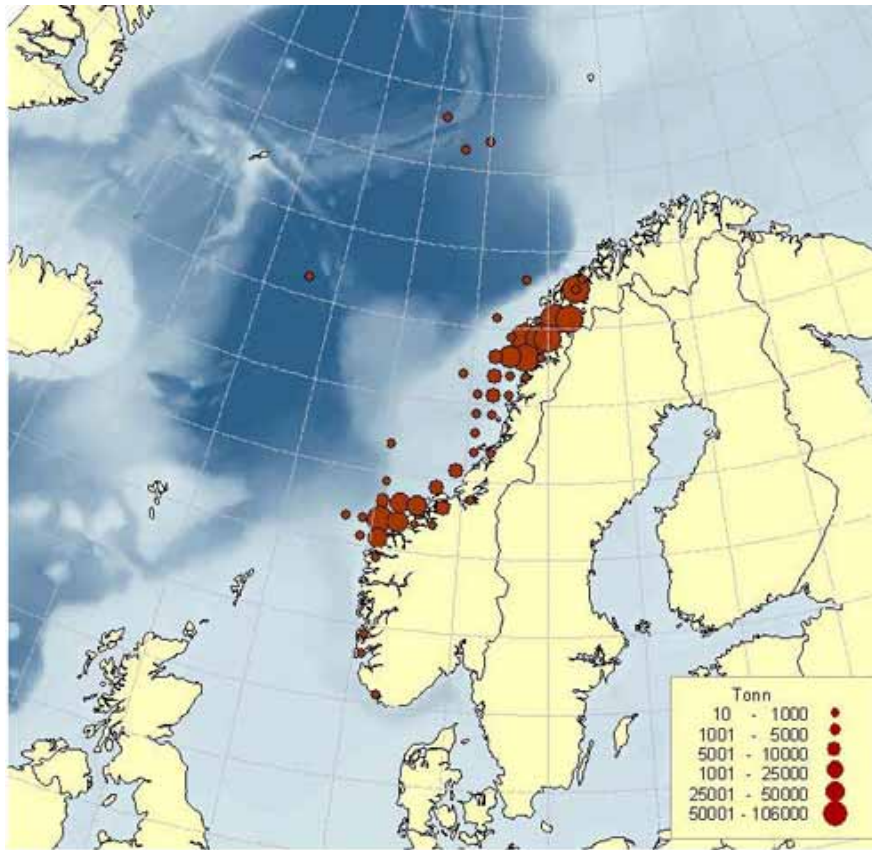

Figur 11: NVG-sild – biomasse 1975 – 2004 og fangst 1950 – 2004

Fangstområde:

Norsk vårgytande sild (*Clupea harengus*)

Norske fangstar 2004

Fangstområde

Lofoten/Vesterålen til Karmøy

Periode

Oktober-mars

Fangstredskap

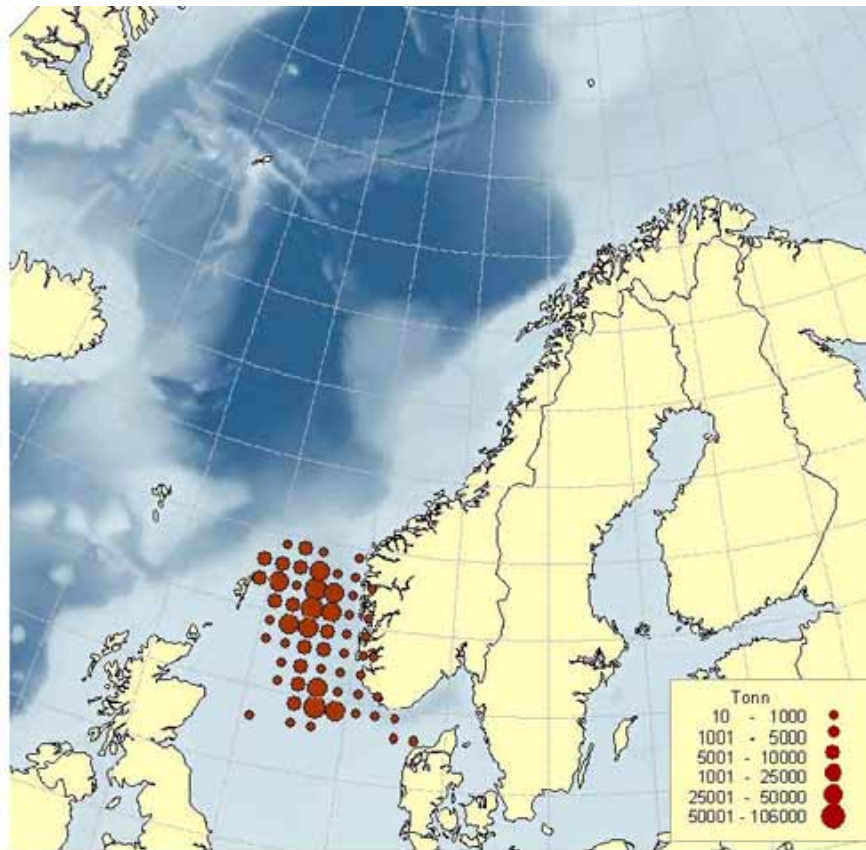
Ringnot og flytetral

Figur 12. Kart/grafikk: Fiskeridirektoratet

Fangstområde:

Nordsjøsild (*Clupea harengus*)

Norske fangstar 2004

Fangstområde
Nordsjøen og Skagerrak

Periode
Mai-deseember

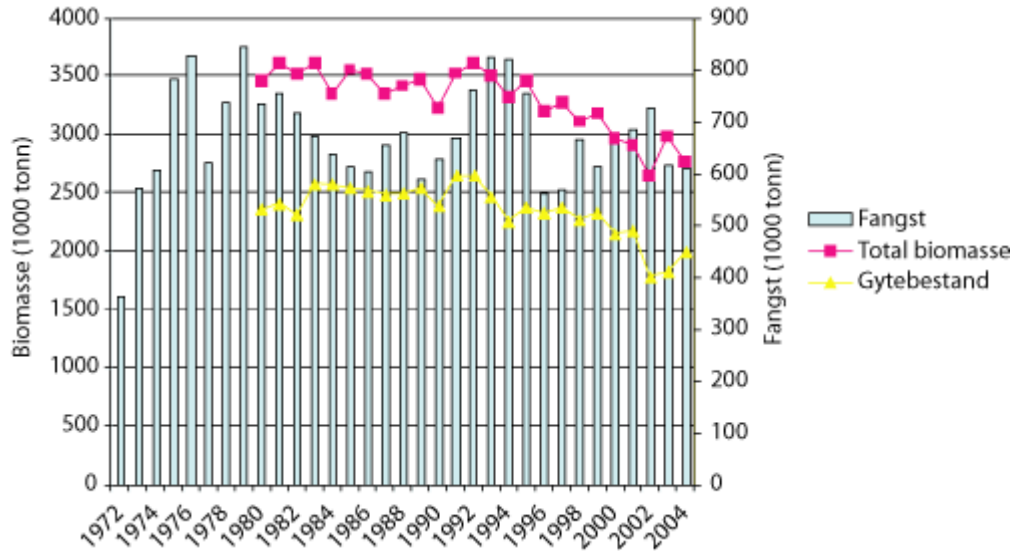
Fangstredskap
Ringnot og trål

Figur 13. Kart/grafikk: Fiskeridirektoratet

Nordøst-atlantisk makrell

Den nordøst-atlantiske makrellen er som silda en art som vandrer over et stort område. Den forvaltes som en bestand av EU, Færøyene, Norge og NEAFC, men består av tre gytebestander; sørlig-, vestlig- og nordsjømakrell. For norske fiskefartøy er de viktigste fangstområdene i Nordsjøen og Norskehavet.

Etter en sterk økning i fangstene tidlig på 1970-tallet har fangsten vært relativt stabil mellom 600 og 800.000 tonn. Både total- og gytebestanden var stabil rundt henholdsvis 3,5 og 2,5 mill tonn, men har falt jevnt fra 1990 til om lag 2,75 og 2 mill tonn. Norge landet i 2004 ca. 157.000 tonn, og hadde dermed ca 26 % av fangsten.

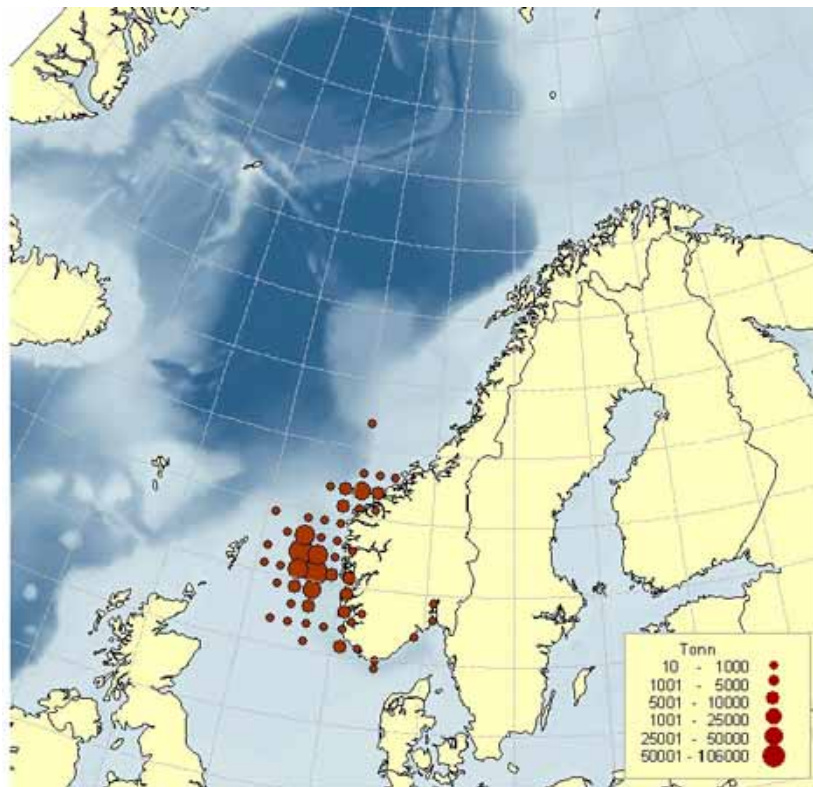

Figur 14: Nordøst-atlantisk makrell – biomasse 1980 – 2004 og fangst 1972 – 2004

Fangstområde:

Makrell (Scomber scombrus)

Norske fangstar 2004

Fangstområde
Kysten av Trøndelag og
Møre og Romsdal
Nordsjøen
Skagerrak

Periode
August-oktober

Mai-november
August-september

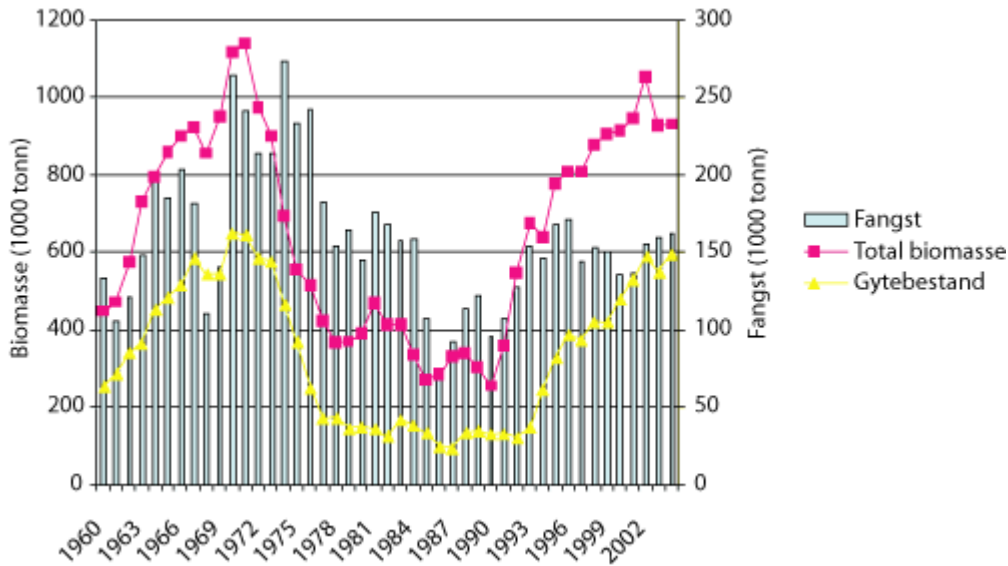
Fangstredskap
Dorg og ringnot

Dorg, drivgarn, ringnot og trål
Drivgarn

Figur 15. Kart/grafikk: Fiskeridirektoratet

Nordøst-arktisk sei

Denne seibestanden er fordelt langs hele norskekysten, og er en av de få Norge ikke forvalter i samarbeid med andre land. De viktigste fiskefeltene er langs kysten av Nord-Norge om sommeren og på høsten. Både fangster og bestandsstørrelse har variert kraftig. I toppåret 1974 ble det fisket 274.000 tonn nordøst-arktisk sei, mens fangsten i de siste ti årene har ligget stabilt rundt 150.000 tonn. Bestanden har gjennom 1990-tallet bygget seg opp fra et lavt nivå til svært høye historiske nivå.

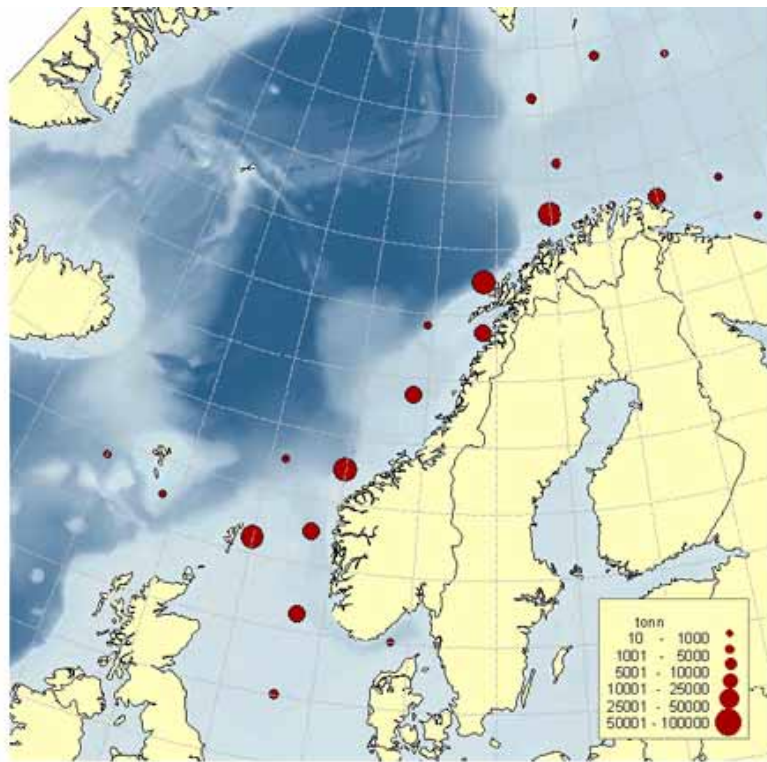

Figur 16: Nordøst-arktisk sei – biomasse og fangst 1960 – 2004

Fangstområde:

Sei (*Pollachius virens*)

Norske fangstar 2004

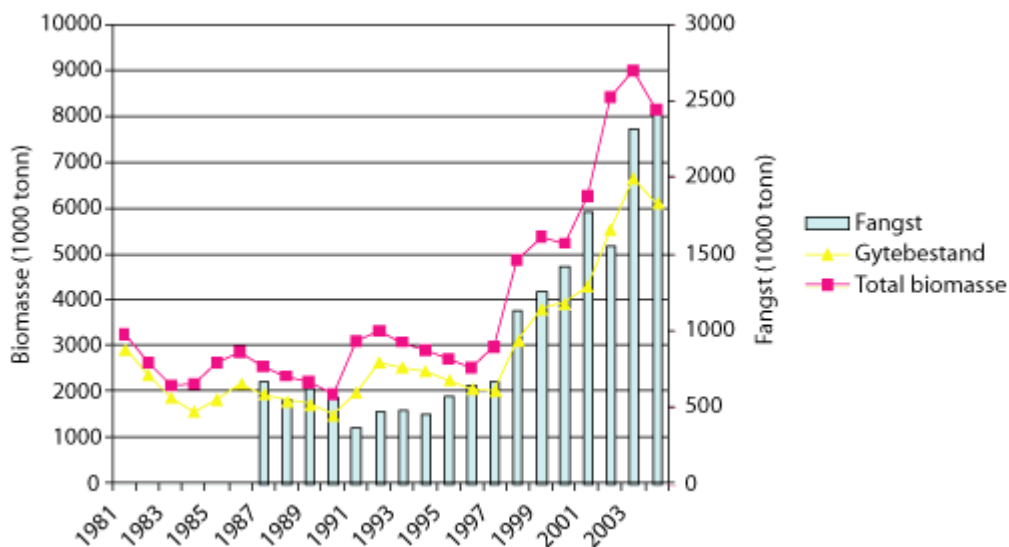
Kartet baserer seg på fangst fordelt på hovedområder

Fangstområde	Periode	Fangstredskap
Norskekysten	Hele året	Garn, line, snurrevad, trål og snurpenot fra Vesterålen til Finnmark
Barentshavet	Bifangstfiske hele året, periodevis direktefiske	Garn, trål og line
Nordsjøen	Bifangstfiske hele året, periodevis direktefiske	Garn, trål og line

Figur 17. Kart/grafikk: Fiskeridirektoratet

Kolmule

Kolmule er en pelagisk torskfisk som er bredt distribuert over hele det østlige Atlanterhavet. De viktigste forekomstene finnes langs kanten av kontinentalsokkelen i ICES-områdene II, V og VI. Det kommersielle fisket startet først på 1980-tallet, og har økt sterkt fra slutten av 1990-tallet. Fangstene steg da fra 550.000 tonn til 2,4 mill tonn. Bestanden har i samme periode også hatt en sterk utvikling, fra å ligge stabilt rundt 2,5 mill tonn til 8 mill tonn i 2004.

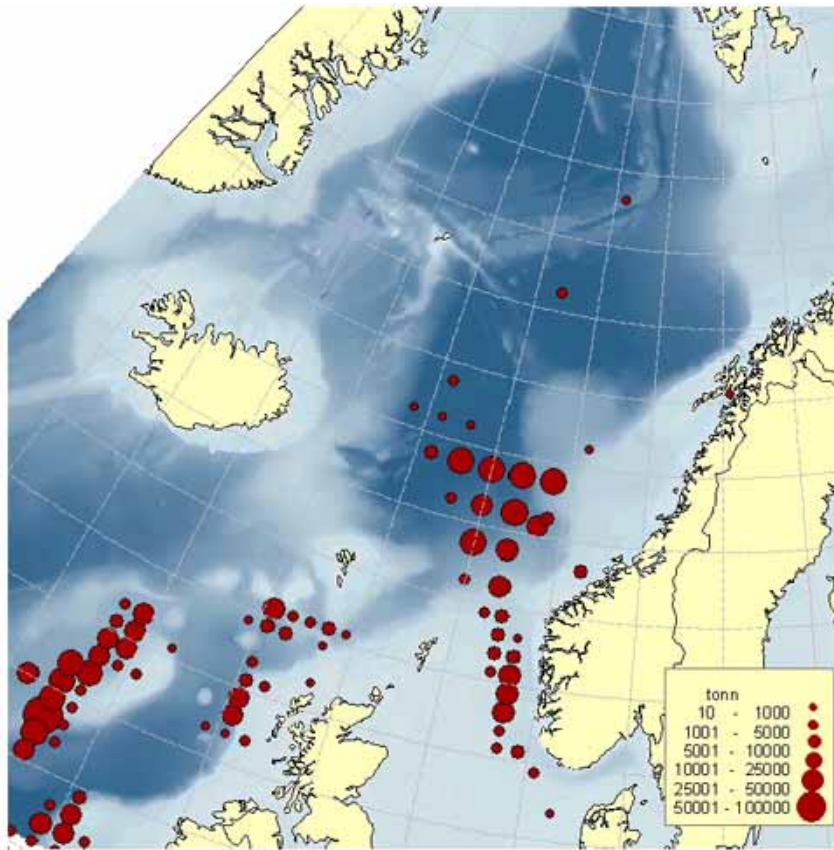

Figur 18: Kolmule – fangst 1987 – 2004 og biomasse 1981 – 2004

Fangstområde:

Kolmule (*Micromesistius poutassou*)

Norske fangstar 2004

Fangstområde	Periode	Fangstredskap
Nordsjøen	Vår og sommer	Bunntrål
Norskehavet	Sommerhalvåret	Flytetrål
Vest av Irland	Vinter og vår	Flytetrål

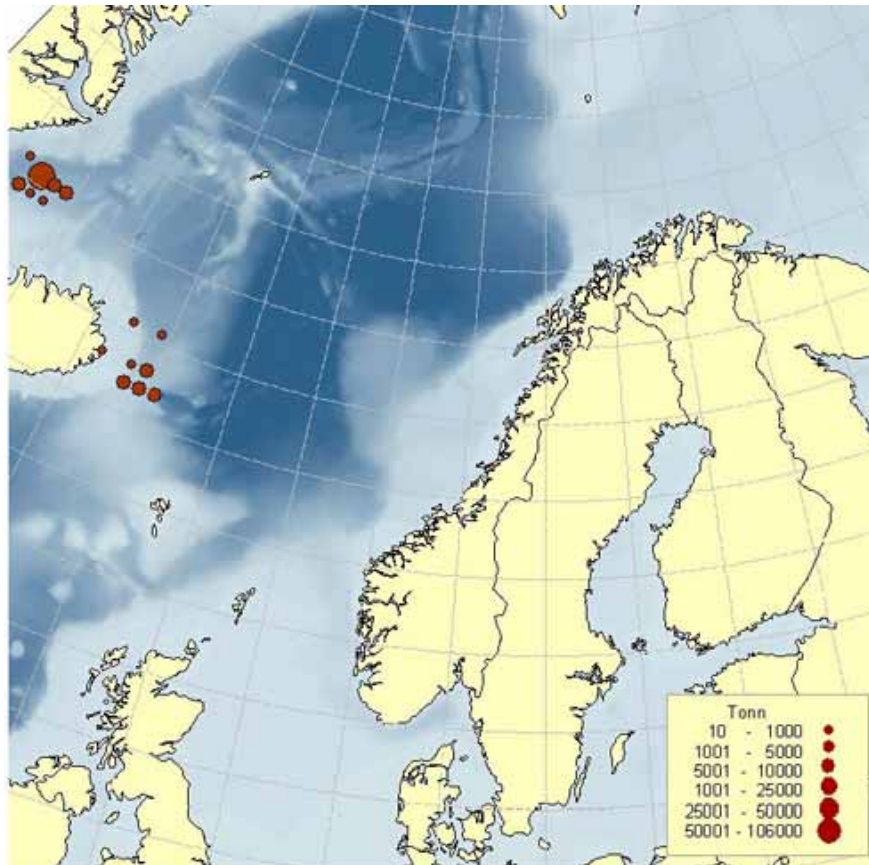
Figur 19. Kart/grafikk: Fiskeridirektoratet

Fangstområde – andre artar

Fangstområde:

Islandslodde (*Mallotus villosus*)

Norske fangster 2004

Fangstområde
Island

Periode
Juni-september

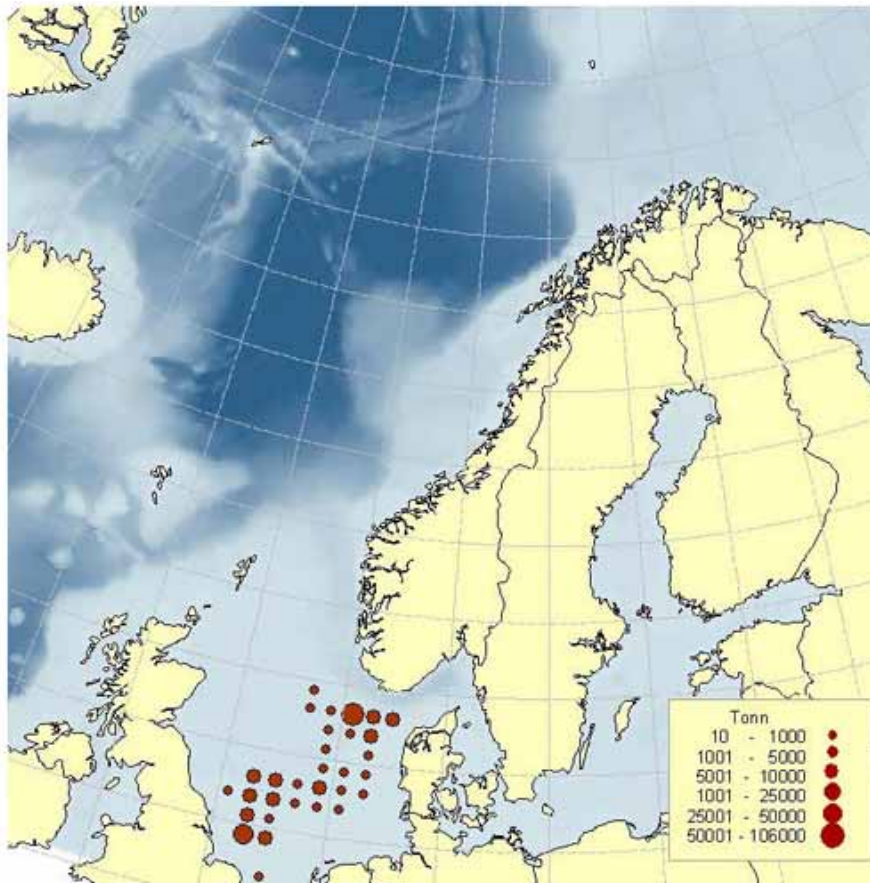
Fangstredskap
Ringnot

Figur 20. Kart/grafikk: Fiskeridirektoratet

Fangstområde:

Tobis (*Ammodytes marinus*)

Norske fangstar 2004

Fangstområde
Nordsjøen

Periode
April-september

Fangstredskap
Bunntrål

Figur 21. Kart/grafikk: Fiskeridirektoratet

Kjelder, meir informasjon

Statistisk sentralbyrå:

www.ssb.no/fiskeri_havbruk/

NOS Fiskeristatistikk 2004; www.ssb.no/emner/10/05/nos_fiskeri/nos_d348/

Fiskeridirektoratet:

www.fiskeridir.no ("Statistikk")

Fiskeri- og kystdepartementet:

NOU 2006:16 - Strukturvirkemidler i fiskeflåten

Hordaland fylkeskommune:

www.hordaland.no/marin

www.hordaland.no/statistikk/fisk

"Norsk fiskeeksport 2005: Russland største nasjonale marknad". Notat, februar 2006.

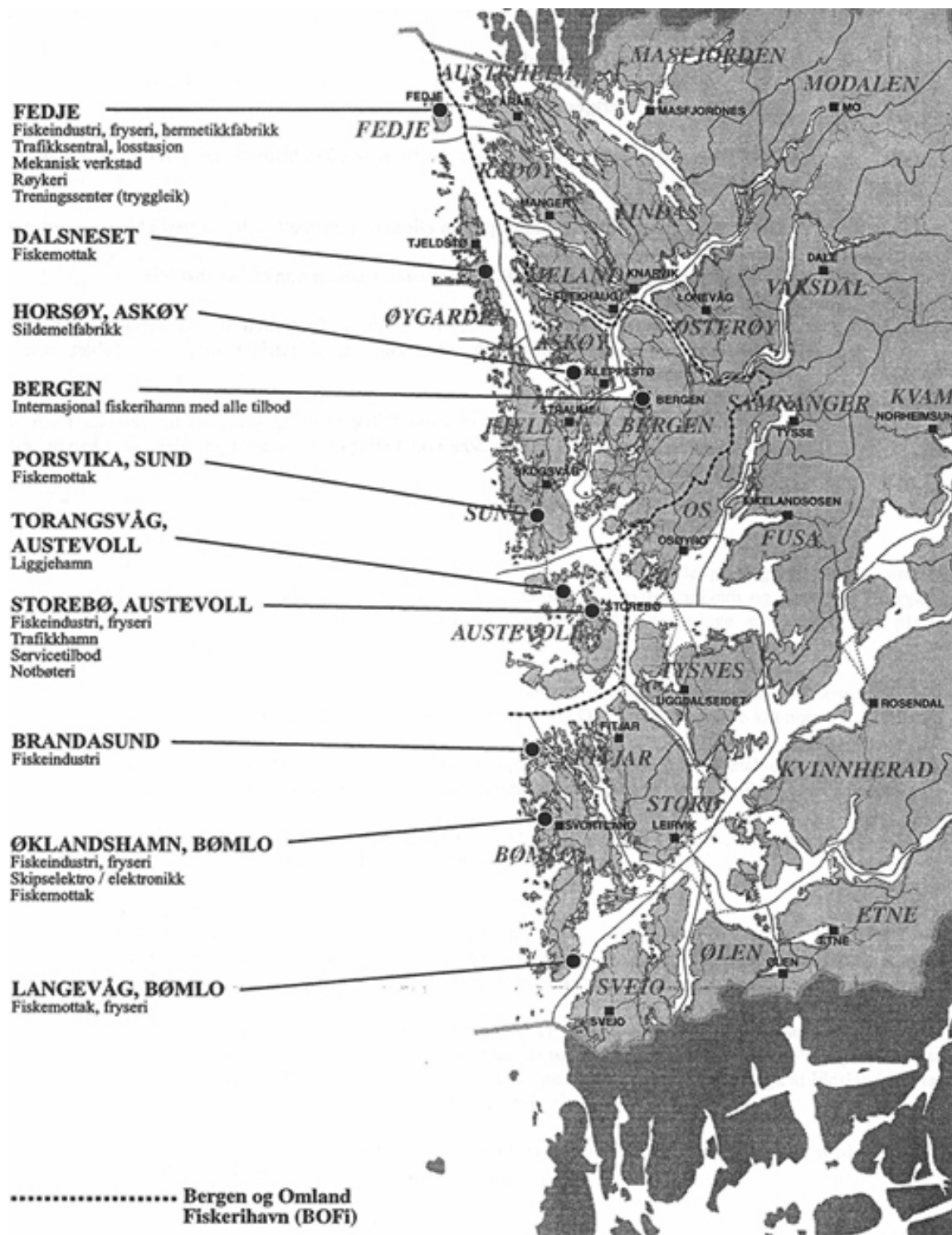
Fylkesdelplan "Fiskerihammer i Hordaland, 1997

PANDA (Plan- og analysesystem for næringsliv, demografi og arbeidsmarked)

Brønnøysundkatalogen/ Ravninfo.

Vedlegg

Viktige fiskerihammer i Hordaland

Kartet viser viktige fiskerihammer i Hordaland slik det er framstilt i fylkesdelplanen Fiskerihammer i Hordaland frå 1997.

Andre fiskerihammer som er nemnt i planen er Grutlefjorden og Brandasund i Bømlo, Risnes i Masfjorden og Os.

Grupperingar av artar

Noregs offisielle statistikk

Fiskeristatistikk 2004

Vedlegg A
Appendix A**Hovudgrupper av fiskeslag**
*Main groups of fish species***Torsk og torskearta fisk Cod fish**

Skrei *Spawning cod*
Torsk *Cod*
Brosme *Tusk*
Lysing *Hake*
Lange *Ling*
Blålange *Blue ling*
Hyse *Haddock*
Sei *Saithe*
Lyr *Pollack*
Kviting *Whiting*

Sild og brisling
Herring and sprat

Småsild *Small herring*
Feitsild *Fat herring*
Vintersild *Winter herring*
Islandssild *Icelandic herring*
Nordsjøsil *North Sea herring*
Fjordsild *Fjord herring*
Anna sild *Other herring*
Brisling *Sprat*

Makrell og lodde mv.
Mackerel, capelin etc.

Sardinella *Sardinella*
Lodde *Capelin*
Tobis *Sandeel*
Augepål *Norway pout*
Kolmule *Blue whiting*
Polartorsk *Polar cod*
Hestmakrell *Horse mackerel*
Makrell *Mackerel*
Pir *Young mackerel*

Skaldyr Crustaceans

Krabbe *Crab*
Hummar *Lobster*
Sjøkreps *Norway lobster*
Reke *Deep water prawn*

Anna Other

Ål *Eel*
Laks, sjøaure *Salmon, sea trout*
Annan aure *Other trout*
Kveite *Halibut*
Raudspette *Plaice*
Blåkveite *Greenland halibut*
Smørflyndre *Witch*
Anna flyndre *Other flatfish*
Sverd fisk *Swordfish*
Makrellstørje (tunfisk) *Tunny, tuna*
Håbrann *Porbeagle*
Brugde *Basking shark*
Pigghå *Picked dogfish*
Håkjerring *Greenland shark*
Makrellhai *Mako shark*
Skate, rokke *Skate, ray*
Andre haiartar *Other sharks*
Havål *Conger eel*
Straum/vassild *Argentines*
Steinbit *Catfish*
Uer *Redfish*
Rognkjeks *Lumpsucker*
Breiflabb *Monk*
Horngjel *Garfish*
Akkar *Squid*
Skjell *Other molluscs*
Annan fisk *Other fish*
Uspesifisert¹ *Unspecified*

¹ Tang og tare er ikkje med.¹ Seaweed is not included.

Analyse, utgreiing og dokumentasjon
Agnes Mowinckelsgate 5,
N-5020 Bergen, Norway
Telefon: 552 39061